Rīgas Stradiņa Universitāte

Apzinātībā balstītas deju un kustību terapijas darba modelis hronisku sāpju pacientiem

Indra Majore – Dūšele
RSU VPPK lektore,
DSP «Medicīna» studente

5 GADI VESELĪBAS PSIHOLOĢIJAS UN PEDAGOĢIJAS KATEDRAI RSU

Pētījuma aktualitāte un problēma

Hronisku sāpju pacienti
20% no populācijas

Psiholoģiskais distress, bailes, izvairīšanās uzvedība, pašefektivitāte *(Lee, et al., 2015);*
Kognitīvās interpretācijas kļūdas *(Rusu, et al., 2019)*

Sāpju hronificēšanās un nespēja;
Depresija un trauksme *(Alshuler et al., 2014)*

Multidisciplināra biopsihosociāla rehabilitācija *(Kamper, et al., 2015)*

ABI – monitorēšana un pieņemšana *(Lindsay& Cresweel, 2016)*

DKT – afekta regulācija, dzīves kvalitāte *((Koch, et al., 2014)*

Apzinātībā balstīta DKT

Pirmais pētījuma posms - mērķis un jautājumi

Mērķis - izveidot apzinātībā balstītu DKT darba modeli

Jautājumi:

Kā apzinātība tiek integrēta DKT?

Kādas ir darbības / izmaiņu mehānisma komponentes DKT strādājot ar hronisku sāpju pacientiem?

Pirmais pētījuma posms - metodoloģija

Kvalitatīvs dizains pamatotās teorijas metode

***Pamatotā teorija** – piedāvā metodes un sistemātiskas, tomēr elastīgas vadlīnijas, kā ievākt un analizēt kvalitatīvus datus un radīt teorijas no šiem datiem. (…) konstruktīvisma pieejā gan dati, gan analīzes process tiek radīti mijiedarbības procesā starp pētnieku, dalībniekiem un citiem datu avotiem … un tiek atzīts, ka radītā teorija ir interpretācija (Charmaz, 2014, p.239).*

Dalībnieki - 6 DKT eksperti, profesionāļi, kam ir pieredze strādājot ar apzinātības izmantošanu DKT un/ vai hronisku sāpju pacientiem UN kuriem ir publikācijas par šo tēmu

Dati - intervijas un publikācijas

Datu analīzes metodes - sākotnējā un fokusētā kodēšana, teorētiskā / aksiālā kodēšana, MEMO rakstīšana, kategorizācija

Pirmais modelis - atbilde uz jautājumu KĀ apzinātība tiek integrēta DKT

- Minfulness STATE as GATAWAY
  - present awareness – experiencing and observing

- Mindfulness SKILLS
  - attention, observation, attitude

- Therapeutic environment - common therapeutic factors

- Therapist intention (need, interest) to use mindfulness principles

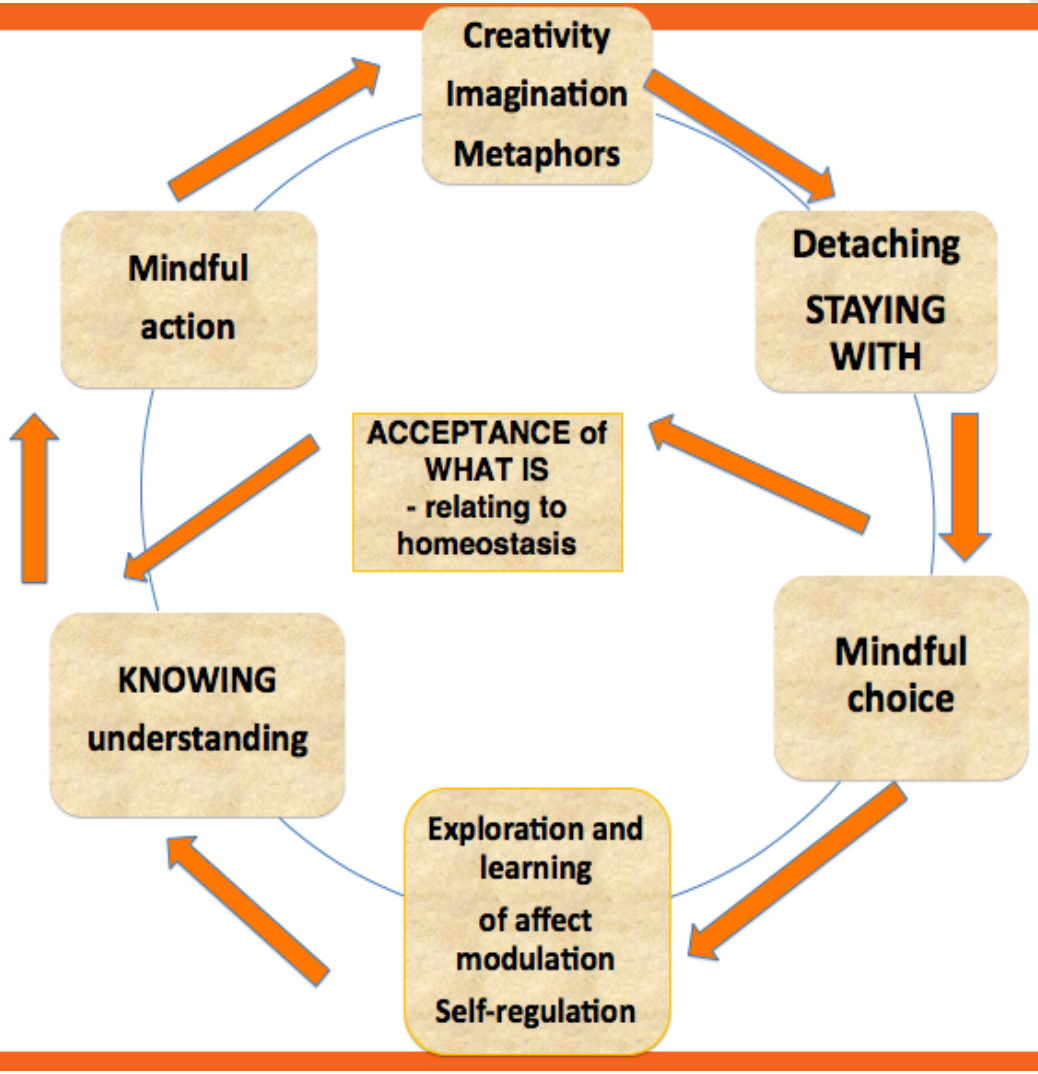

Otrais modelis

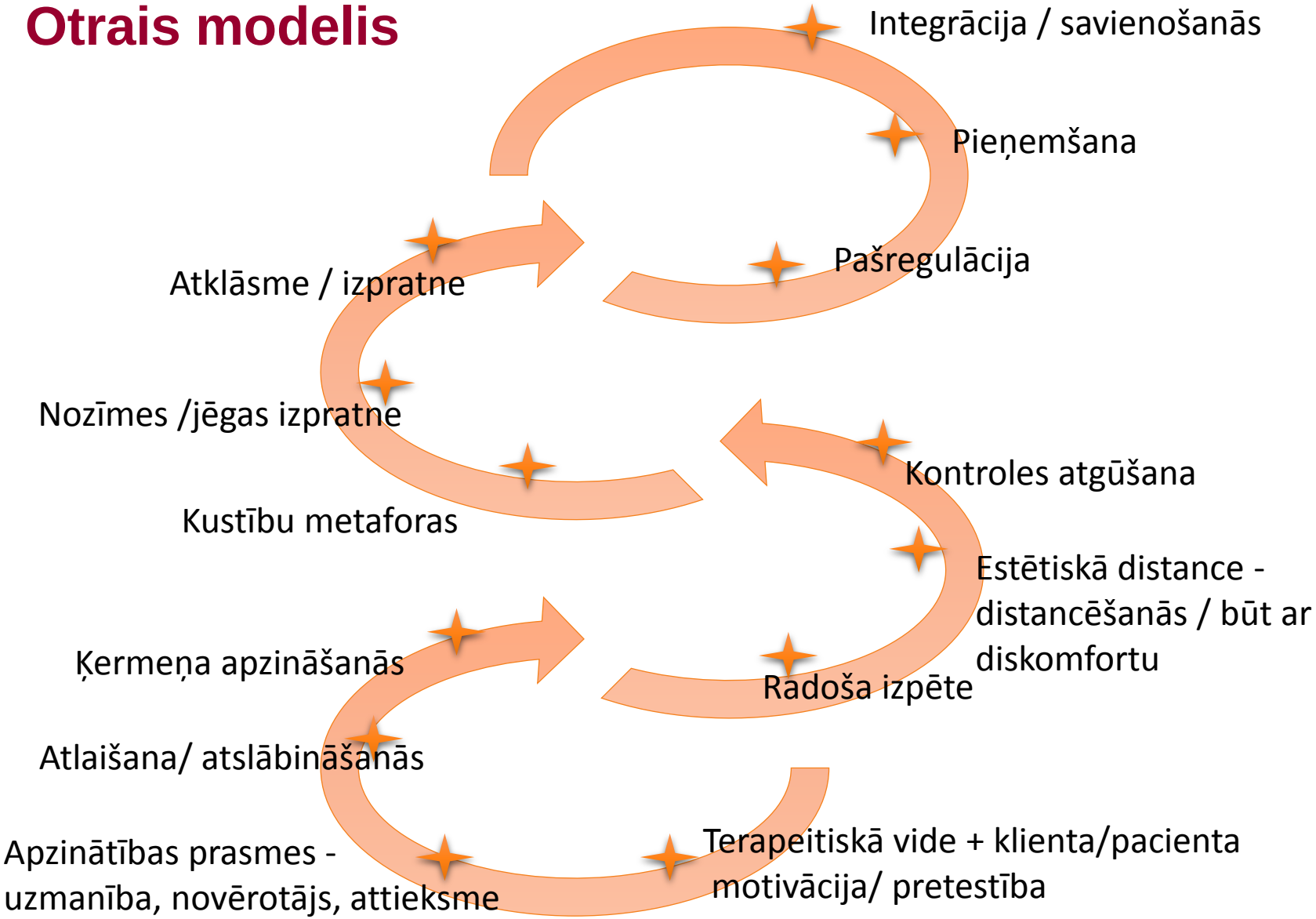

Secinājumi

Apzinātībā balstīta DKT ir iemiesots radošas mācīšanās process, kur tiek izpētīti mijiedarbības procesi un attiecības starp ķermeni un prātu un attīstītas pašpārvaldes / pašpalīdzības prasmes.

Nākamie pētījuma soļi – balstoties modelī izveidot terapijas procesa protokolu (10 sesijām), to pielietot darbā ar hronisku sāpju pacientiem pilota pētījumā. Izdarīt mērījumus, veikt fokusgrupas interviju ar pacientiem pēc intervences, koriģēt modeli.

Paldies par uzmanību!

Indra.Majore-Dusele@rsu.lv